

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/72/2024
Identifikačné číslo spisu: 4120011344
Dátum vydania rozhodnutia: 01.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:4120011344.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 1. apríla 2026 v Bratislave v trestnej veci obvineného F. Z., o dovolaní obvineného podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/67/2023, z 19. októbra 2023

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného F. Z. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 5T/78/2020, zo 14. marca 2023, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/67/2023, z 19. októbra 2023, bol obvinený F. Z. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa. Za to bol obvinenému F. Z.O. uložený podľa § 286 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Trestného zákona, s prihliadnutím na § 36 písm. j) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákon za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 Trestného zákona súd obvinenému súčasne výkon uloženého trestu podmienčne odložil, uložil mu probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe a podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona mu ustanovil skúšobnú dobu na 3 (tri) roky. Podľa § 51 ods. 4 písm. g) Trestného zákona uložil tiež obvinenému povinnosť spočívajúcu v príkaze osobe sa ospravedlniť konateľom spoločnosti D. F., s. r. o. U. V. a P. M.. Napokon súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti N., s. r. o. škodu vo výške 3.137,- eur a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodenú spoločnosť D. F., s. r. o. s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti označenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie s poukazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu]; podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku [vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z

vykonávania úkonov trestného konania]; podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom] a podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený v podstate uviedol, že je prípustné namietať porušenie práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého súčasťou je právo obvineného, aby na podstatnú (odvolaciu) námietku dostal riadnu a adekvátnu odpoveď a právo, aby sa na jeho prípad aplikovala relevantná právna úprava, a aby rozhodnutia boli riadne, náležite odôvodnené.

Obvinený v priebehu konania uvádzal podstatnú námietku, podľa ktorej poškodený nepredložil k žiadnej sieti územné rozhodnutie alebo stavebné povolenie, z ktorých by bolo preukázané, že skutočne došlo k poškodeniu siete spoločnosti D. F., s. r. o, pričom bez takýchto rozhodnutí stavba akoby neexistuje. Sieť spoločnosti D. F., s. r. o. súčasne podľa jeho názoru nie je podľa zákona verejná telekomunikačná sieť, keďže nemá registráciu na Úrade pre regulácie elektronických komunikácií a poštových služieb. Obvinený spochybňuje reakciu odvolacieho súdu na jeho námietku, ktorú podľa jeho názoru nemožno z objektívneho hľadiska považovať za vecnú a riadnu. Odvolací súd neuviedol žiadne samostatné právne vyhodnotenie, v rámci ktorého by vysvetlil, podľa ktorých konkrétnych ustanovení konkrétneho právneho predpisu vyhodnotil, že optické siete uvedené v bodoch 1 až 4 skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Nitra sú verejnými elektronickými komunikačnými sieťami (v okolnostiach konkrétneho prípadu pri absentujúcom územnom rozhodnutí, či inom povolení), ale jednoducho a svojvoľne prevzal názor z odpovede Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, ktorý názor však nie je pre súd právne záväzný a nezavazuje ho povinnosti reagovať riadne na podstatnú námietku obvineného. Obvinený sa z uznesenia Krajského súdu v Nitre nedozvedel podľa ktorého právneho predpisu, ktorého jeho ustanovenia na základe konkrétneho skutkového stavu predstavujú optické siete uvedené v bodoch 1 až 4 skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Nitra verejné elektronické komunikačné siete a naplňajú znak obligatórnej stránky trestného činu, prípadne objektu (alebo predmetu útoku) podľa § 286 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (verejné telekomunikačné zariadenie, všeobecne prospešné zariadenie), a to konkrétne aj pri absencii verejného rozhodnutia o umiestnení stavby, resp. územného rozhodnutia. Rovnakého pochybenia sa podľa neho dopustil aj súd prvého stupňa, keď rozhodujúcu právnu otázku vyriešil tiež prebratím názoru Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.

Podľa obvineného súd prvého stupňa taktiež pochybil, keď vo svojom rozsudku neuviedol relevantnú a aplikovateľnú právnu normu, resp. právny predpis a dvakrát odkázal na zákon č. 452/2021 Z. z., účinný (v prevažnej časti) od 1. februára 2022 (§ 134 zákona č. 452/2021 Z. z.), ktorý však nebol účinný v čase skutku (máj - jún 2019). Súd prvého stupňa preto podľa dovolateľa porušil jeho právo na spravodlivé konanie, keď pri rozhodovaní o vine aplikoval právny predpis, ktorý nebol účinný v čase spáchania skutku.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku bol podľa dovolateľa naplnený s poukazom na nasledovné skutočnosti:

„Na súde prvého stupňa vec prejednávala a rozhodla samosudkyňa Mgr. Alexandra Osadská, ktorá navrhla svoje vylúčenie z vykonávania úkonov v predmetnej trestnej veci z tých dôvodov, že (i) právnická osoba D. F., s.r.o. vystupujúca v tomto trestnom konaní ako poškodená k dátumu návrhu na vylúčenie bola jej dlhoročným poskytovateľom internetového pripojenia od roku 2014 na základe ňou predloženej zmluvy č. XXXXXXXXX, ako aj pre to, že (ii) čiastkový útok zo 4. mája 2019 (voľný víkendový deň) znemožnil využívanie internetového pripojenia v jej domácnosti, čo podľa jej vlastného vyjadrenia pociťovala v takej intenzite a kvalite, že by nebola spôsobilá rozhodnúť nezávislo, nezaujato, nestranne, keďže výpadok internetového pripojenia 4. mája 2019 spôsobil podráždenie členov jej domácnosti vrátane nej osobne a reálne zvažovala odstúpenie od zmluvy s poškodeným. Krajský súd v Nitre uznesením, sp. zn. 4Nto/13/2020-900, z 25. novembra 2020 rozhodol tak, že menovaná sudkyňa

nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného. Vzhľadom na sudkyňou uvádzané okolnosti však existoval dôvod na jej vylúčenie, ktorý vytváral pochybnosť o jej nezaujatosti pre (a) pomer k prejednávanej veci ako aj (b) pre pomer - dlhoročný zmluvný vzťah poskytovania internetu s poškodeným, a preto keď vec na súde prvého stupňa prejednála a rozhodla sudkyňa Mgr. Osudská rozhodol sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.“

Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, tento bol podľa dovolateľa naplnený z nasledovných dôvodov:

„Odvolačný súd založil vinu obvineného podľa neho na rozhodujúcom dôkaze - na kamerových záznamoch v kombinácii s vyjadreniami poškodených (M. a V.) k prehrávaným kamerovým záznamom, z čoho súd zistil, že opoznali vozidlo obvineného ako aj samotného obvineného. K uvedenému postupu došlo na hlavnom pojednávaní 26. januára 2023, keď sa podľa § 270 ods. 2 Tr. por. prehrávali záznamy na technickom zariadení z CD na č. l. 125, 348 a 478, pričom po každom prehraní sa zaprotokovalo vyjadrenie v zmysle, že konatelia firmy (poškodeného) opoznali obvineného na kamerovom zázname [... alebo] auto obvineného. Predmetné vyjadrenia poškodených (resp. M.Š. a V., konateľov poškodeného) predmetom ktorých bolo opoznanie obvineného a jeho auta na kamerových záznamoch však neboli a nie sú dôkazom (dôkazným prostriedkom) a neboli vykonané spôsobom ustanoveným zákonom. Ustanovenie § 119 ods. 3 Tr. por. upravuje demonštratívny výpočet dôkazných prostriedkov, medzi ktoré vyslovene zaraďuje výsluch svedka. Vyjadrenie poškodeného je postupom upraveným a predpokladaným ustanovením § 271 ods. 1 Tr. por., avšak z jeho povahy vyplýva, že nie je dôkazným prostriedkom (dôkazom), keďže ani nie je uvedený v ust. § 119 ods. 3 Tr. por. a keďže informácie od osoby svedka môžu byť relevantným spôsobom získané ako dôkazy iba v rámci výsluchu svedka v súlade podľa § 131 ods. 1 Tr. por. (ktoré sa musí aplikovať aj pri výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní, kde navyše svedok musí zložiť prísahu okrem výnimiek, ktoré sa však nevzťahovali na osoby M. a V.). Preto keď odvolačný súd založil vinu obvineného na základe toho, že svedkovia - poškodení M. a V. opoznali obvineného a jeho auto na prehrávaných kamerových záznamoch na hlavnom pojednávaní išlo o dôkazy vykonané nezákonným spôsobom, pretože ich vyjadrenia ku kamerovým záznamom neboli dôkazné prostriedky, čo je v rozpore s § 119 ods. 3 Tr. por. Okresný súd Nitra vychádzal pri uznaní viny obvineného ako z rozhodujúceho dôkazu o jeho účasti na stíhanom skutku, resp. stíhaných čiastkových útokoch z rôznych úradných záznamov, resp. analýz orgánov činných v trestnom konaní (či dokonca operatívy), ktoré oboznámil na hlavnom pojednávaní 13. októbra 2022. [...] Skutočnosť, že úradné záznamy použité v rozsudku Okresného súdu Nitra predstavovali pre súd prvého stupňa rozhodujúce dôkazy vyplýva z toho, že išlo o nepriame dôkazy, pričom vina obvineného bola založená iba na nepriamych dôkazoch, preto žiaden z nepriamych dôkazov nemal väčšiu faktickú silu, ale pre súd tvorili ako celok uzavretú sústavu, štruktúru a ucelený obraz, celkovú mozaiku, preto je nezákonnosť jedného takého dôkazu rozhodujúca, čo namietame v predmetnom dovolacom dôvode. Pritom úradné záznamy polície, OR PZ v Nitre, operatívy, či analýza kamerových záznamov nie sú dôkazy podľa Trestného poriadku (ani osobitného zákona) a ich použitie pri uznaní viny predstavuje porušenie § 119 ods. 3 Tr. por. V tejto súvislosti poukazujem aj na súdny právny názor, že úradný záznam nie je možné považovať za dôkaz (R 26/1986, porov. aj uznesenie Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 5 Tp/16/2019, z 5. apríla 2019). Ide v podstate o vykreslenie udalostí z pohľadu orgánov činných v trestnom konaní (či operatívy) a nemajú žiadnu výpovednú lehotu o dokazovaných okolnostiach, úradné záznamy sa netýkajú časových ani miestnych okolností skutku, sú vyhotovované následne a nie sú ani nepriamymi dôkazmi. Majú nepreskúmateľný obsah k osobe obvineného, či k jeho vozidlu. Úradné záznamy nie sú zo svojej povahy ani listiny ako nositelia dôkazných informácií, ide o informácie spísané úradnými osobami, preto ich nemožno ani prečítať podľa § 269 Tr. por. na hlavnom pojednávaní.

Podstatné informácie o tom, že poškodený a jeho siete sú evidované ako podnik poskytujúci verejné elektronické komunikačné siete a služby a že jeho technické zariadenia sú telekomunikačnými zariadeniami odvolačný súd prebral z odpovede Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej aj len „Úrad“) z 1. júla 2019, ktorá bola adresovaná priamo poškodenému, a ktorú si vyžiadal poškodený v emailovej komunikácii. Týmto bolo porušené ust. § 3 ods. 1 veta prvá Tr. por., z ktorého vyplýva, že štátne orgány poskytujú súčinnosť orgánom činným v trestnom konaní a

súdu, ale nie poškodeným. Pritom odpoveď Úradu z 1. júla 2019 bola vyžiadaná a daná po začatí trestného stíhania vo veci (máj/ jún 2019), kedy si takéto prípadné informácie mala vyžiadať polícia, resp. orgány činné v trestnom konaní, k čomu podľa § 3 ods. 1 Tr. por. nedošlo, preto je odpoveď Úradu z 1. júla 2019 dôkaz, ktorý nebol získaný ani vykonaný zákonným spôsobom (prostredníctvom orgánov činných v trestnom konaní). Ďalej namietame, že tento dôkaz nebol listinou ku skutkovému stavu ako takému, ale išlo o vyžiadanie informácií, ktoré prípadne mohlo viesť k ďalšiemu dokazovaniu, preto ho nebolo možné oboznámiť ako listinu podľa § 269 Tr. por. [...] Zdroje tohto záveru [Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb], že poškodený poskytuje verejné elektronické komunikačné služby, teda konkrétne žiadne informácie z web sídla poškodeného, všeobecné obchodné podmienky poškodeného, žiadne zmluvy poškodeného s účastníkmi o pripojení, žiadne emailové správy neboli oboznámené na hlavnom pojednávaní ani verejnom zasadnutí, preto je záver odvolacieho súdu, že poškodený poskytuje verejné elektronické komunikačné služby (resp. poskytoval v rozhodnom období) založený na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, pretože neboli vykonané vôbec na hlavnom pojednávaní ani verejnom zasadnutí, čo je v rozpore s § 2 ods. 19 Tr. por. a § 278 ods. 2 Tr. por., podľa ktorých súd môže pri svojom rozhodovaní vychádzať iba z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí.“

Odkazujúc na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený namietal v podstate nasledovné:

„Uznesenie Krajského súdu v Nitre a rozsudok Okresného súdu Nitra sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, pretože nezohľadnili skutočnosť, že poškodené vedenia sietí uvedené v bodoch 1 až 4 skutkovej vety výroku rozsudku Okresného súdu Nitra neboli legálne stavby, neboli splnené podmienky požadované zákonom č. 50/1976 Zb. na umiestnenie a používanie predmetných optických sietí. [...] Z [...] ustanovení stavebného zákona vyplýva, že optické siete, ktoré podľa skutkovej vety výroku rozsudku Okresného súdu Nitra mali byť poškodené sú inžinierskou stavbou podľa § 43a ods. 3 písm. h/ Stavebného zákona, na ktorú podľa § 56 písm. b/ Stavebného zákona síce nie je potrebné stavebné povolenie ani ohlásenie, ale je potrebné podľa § 32 ods. 1 písm. a/ Stavebného zákona na ich umiestnenie vydanie územného rozhodnutia (keďže nie je splnená výnimka podľa § 32 ods. 2 Stavebného zákona, keďže nejde o strategický park) v podobe rozhodnutia o umiestnení stavby, [...] ktoré vydáva príslušný stavebný úrad (§ 33 ods. 2 Stavebného zákona). Súčasne ohľadom inžinierskej stavby nie je splnená výnimka podľa § 39a ods. 3 Stavebného zákona (nejde ani o drobnú stavbu podľa § 139b ods. 7 Stavebného zákona). V konaní sa vykonalo a oboznámilo dokazovanie listinami týkajúcimi sa otázky, či na predmetné poškodené optické siete uvedené v bodoch 1 až 4 skutkovej vety výroku rozsudku Okresného súdu Nitra pre poškodeného (D. F., s.r.o.) boli vydané územné rozhodnutia s tým, že všetky odpovede stavebných úradov boli negatívne (Obec Č., G., D., F., Mesto O., Obec X.M. G.). Žiadne územné rozhodnutie týkajúce sa poškodeného ani nadzemných optických sietí v bodoch 1 až 4 skutkovej vety výroku rozsudku Okresného súdu Nitra nebolo oboznámené na hlavnom pojednávaní, ani na verejnom zasadnutí. [...] skutok bol nesprávne právne posúdený, keďže optické siete v bodoch 1 až 4 skutkovej vety výroku rozsudku Okresného súdu Nitra z dôvodu nedostatku a absencie verejného územného rozhodnutia (o umiestnení stavby) netvorili a nemôžu tvoriť verejné telekomunikačné zariadenie ani všeobecne prospešné zariadenie. Súčasne v tejto súvislosti namietame, že keďže nebolo preukázané, resp. oboznámené na hlavnom pojednávaní, či verejnom zasadnutí žiadne územné rozhodnutie (o umiestnení stavby) vo vzťahu k v bodoch 1 až 4 skutkovej vety výroku rozsudku Okresného súdu Nitra, ktoré by bolo vydané pre optické siete poškodeného, tak nebolo po právnej stránke možné priradiť poškodené káble optických sietí v bodoch 1 až 4 skutkovej vety výroku rozsudku Okresného súdu Nitra do vlastníctva poškodeného, preto sú rozsudok Okresného súdu Nitra a uznesenie Krajského súdu v Nitre založené na nesprávnom právnom posúdení veci v rozhodujúcej otázke vlastníctva poškodených káblov optických sietí v bodoch 1 až 4 skutkovej vety výroku rozsudku Okresného súdu Nitra.“

S poukazom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyslovení porušenia zákona v ustanoveniach vymenovaných v podanom dovolaní uznesením krajského súdu a rozsudkom okresného súdu, ako aj konaním, ktoré im predchádzalo, v neprospech obvineného, zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa na výzvu súdu prvého stupňa vyjadril prokurátor a uviedol v zásade nasledovné:

„Ohľadne dovolacieho dôvodu podľa § 371 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku poukazujem na to, že tohto času odsúdený F. Z. bol počas prípravného konania, konania na súde prvého aj druhého stupňa zastúpený svojím zvoleným obhajcom Mgr. Eugenom Cimmermannom, pričom nebolo žiadnym spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, pričom skutočnosti, ktoré sú uvedené v dovolaní ohľadne tohto dovolacieho dôvodu sa týkajú nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdov pri hodnotení dôkazov. Za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe a použití dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 odsek 10 a odsek 11 Trestného poriadku, ako aj vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku.

Ohľadne dovolacieho dôvodu podľa § 371 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku sa stotožňujem s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre, pričom okrem iného poukazujem na tú skutočnosť, že nielen zástupcovia poškodenej spoločnosti D. F., s.r.o., ale aj samotný obvinený boli spolúčinníkmi spoločnosti D. F., s.r.o., teda „lojálnosť“ samosudkyne spočívajúca v zotrvaní v zmluvnom vzťahu s danou spoločnosťou by sa týkala tak obvineného, ako aj zástupcov poškodenej spoločnosti.

Ohľadne dovolacieho dôvodu podľa § 371 odsek 1 písmeno g) Trestného poriadku uvádzam, že všetky dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Svedkovia a zároveň zástupcovia poškodenej spoločnosti D. F., s.r.o. U. V. a P. M. boli pred výsluchom riadne poučení v zmysle ustanovení Trestného poriadku, pred výsluchom zložili prisahu svedka, pričom pri oboznamovaní dôkazov - kamerových záznamov na hlavnom pojednávaní sa svedkovia a zároveň zástupcovia poškodenej spoločnosti D. F., s.r.o. U. V. a P. M. taktiež v súlade s ustanovením § 271 odsek 1 Trestného poriadku vyjadrili k vykonanému dôkazu. Čo sa týka námietky, že vyjadrenie Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb z 1. júla 2019 nebolo vyžiadané orgánmi činnými v trestnom konaní, a preto je dôkazom, ktorým nebol získaný, ani vykonaný zákonným spôsobom, uvádzam, že v zmysle ustanovenia § 119 odsek 4 Trestného poriadku dôkazy môžu obstarávať strany na vlastné náklady, pričom výpočet dôkazov je v ustanovení § 119 odsek 3 Trestného poriadku demonštratívny, nie taxatívny.

Ohľadne dovolacieho dôvodu podľa § 371 odsek 1 písmeno i) Trestného poriadku uvádzam, že som toho názoru, že skutok (resp. čiastkové skutky) boli aj správne právne posúdené ako pokračovací zločin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno a) Trestného zákona. Z oznámenia Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor štátneho dohľadu, Bratislava z 1. júla 2019 vyplýva, že spoločnosť D. F., s.r.o. je uvedeným úradom evidovaná na základe ich oznámenia podľa § 15 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách ako podnik poskytujúci elektronické a komunikačné služby. Všetky technické zariadenia a sieťové prvky, ktoré tvoria akúkoľvek komunikačnú sieť, teda aj sieť poskytovanú spol. D. F., s.r.o. sú telekomunikačnými zariadeniami. Taktiež sa úrad vyjadril, že D. F., s.r.o. poskytujú verejné elektronické komunikačné služby. V tejto súvislosti skutočnosť, či bolo resp. nebolo vydané územné rozhodnutie (o umiestnení stavby), príslušným stavebným úradom je v danom prípade pri posudzovaní, či išlo o verejné telekomunikačné zariadenie právne irelevantná“.

S poukazom na vyššie uvedené prokurátor uzavrel, že nie sú dané dôvody dovolania uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na podanie dovolania [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že je zrejmé, že dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku nie sú splnené.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktne obmedzené, aby sa potenciálne širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

Nahliadnutím do predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že námietky obvineného v rozsahu:

- porušenia jeho práva na spravodlivé konanie tým, že súd prvého stupňa vo svojom rozsudku neuviedol relevantný a aplikovateľný právny predpis, keď dvakrát odkázal na zákon č. 452/2021 Z. z. účinný od 1. februára 2022;
 - na súde prvého stupňa vec prejednávala a rozhodla samosudkyňa Mgr. Alexandra Osadská, ktorá mala byť vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania;
 - okresný súd pri uznaní jeho viny vychádzal z úradných záznamov a analýz kamerových záznamov, ktoré nie sú dôkazmi podľa Trestného poriadku;
 - okresný súd a odvolací súd prebrali informácie podstatné z hľadiska uznania jeho viny z odpovede Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb z 1. júla 2019, ktorá bola adresovaná priamo poškodenému, čím došlo k porušeniu § 3 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku, a preto predmetná odpoveď nebola získaná a ani vykonaná zákonným spôsobom;
 - odpoveď Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb z 1. júla 2019 nebola listinou, ale išlo o vyžiadanie informácií, ktoré nebolo možné oboznámiť ako listinný dôkaz podľa § 269 Trestného poriadku;
 - ohľadne záveru, že poškodený poskytuje verejné elektronické komunikačné služby nebolo vykonané žiadne dokazovanie, a preto tento záver nie je založený na dôkazoch, ktoré by boli vykonané zákonným spôsobom;
- neboli obvineným uplatnené najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, a to napriek tomu, že okolnosti podmieňujúce ich uplatnenie boli obvinenému známe už v pôvodnom konaní pred vydaním uznesenia Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/67/2023, z 19. októbra 2023.

Podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

V súlade so stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. S 11/2016, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 2/2016, platí ohľadne ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku nasledovné:

„Ustanovenie Čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) limituje uplatnenie ohrozených alebo porušených subjektívnych práv v konaní pred štátnymi orgánmi postupom týchto orgánov ustanoveným zákonom, z čoho vyplývajú aj obmedzenia ustanovené zákonom (lehota alebo iná

podmienka na uplatnenie práva). Nezáleží na tom, či ide o právo vyplývajúce aj priamo z ústavy alebo „len“ zo zákona.

Ak Trestný poriadok ustanovuje pre uplatnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku podmienku námietky dovolateľovi známej okolnosti, ktorá uplatnený dovolací dôvod zakladá, už v predchádzajúcom (najneskôr odvolacom) konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku), nie je možné bez takého postupu dotknutý dôvod dovolania úspešne použiť a dovolací súd v takom prípade dovolanie vždy odmietne ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.“

Berúc do úvahy vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že dovolateľ prvýkrát až v dovolaní namieta okolnosti prejednávanej veci, ktoré boli (objektívne) skôr zistiteľné z obsahu spisového materiálu, prípadne samotného priebehu hlavného pojednávania, resp. verejného zasadnutia. Zákonná podmienka uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. e) a písm. g) Trestného poriadku uvedená v prvej vete § 371 ods. 4 Trestného poriadku preto nie je v prípade týchto jeho námietok naplnená. Rovnako sa pre úplnosť žiada dodať, že v súlade s ustálenou súdnou praxou neprichádza do úvahy ani obídienie tejto podmienky, s odkazom na to, že podľa § 317 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku mal na v dovolaní (prvýkrát) namietané okolnosti ex offio prihliadnuť odvolací súd a namietané nedostatky v tomto smere z vlastnej iniciatívy doplniť, resp. napraviť.

S prihliadnutím na zistené okolnosti prípadu najvyššiemu súdu nezostáva iné len konštatovať, že na podklade vyššie vymenovaných námietok dovolateľa ďalší prieskum naplnenia označených dôvodov dovolania s poukazom na § 371 ods. 4 Trestného poriadku v tomto dovolacom konaní neprichádza do úvahy. Dovolací súd sa preto ďalej zaoberal len tými námietkami dovolateľa, ktoré uplatňoval aj v pôvodnom konaní, resp. ktorých sa podmienka § 371 ods. 4 Trestného poriadku nedotýka [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku].

Nad rámec uvedeného dovolací súd považuje za potrebné osobitne vo vzťahu k uplatnenému dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku poznamenať, že pokiaľ by aj obvinený splnil podmienku uplatnenia označeného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku, uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4Nto/13/2020, z 25. novembra 2020, podľa ktorého sudkyňa Okresného súdu Nitra Mgr. Alexandra Osadská nebola vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného, by posúdil ako zákonné a správne, pričom dovolateľa by v takomto prípade na predmetné uznesenie v plnom rozsahu odkázal (porovnaj č. l. 900 a nasl. súdneho spisu).

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Jednou zo základných zásad trestného konania je zásada práva na obhajobu, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Tento dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať len vtedy, ak právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení (príkladmo vid' § 34 a nasl., pokiaľ ide o obvineného, resp. § 44 a nasl. Trestného poriadku, čo sa týka obhajcu a pod.), ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva na obhajobu, charakteristické pre príslušné štádium trestného

konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Napokon, aj zo samotného gramatického znenia naposledy označeného ustanovenia Trestného poriadku jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod.

V úzkej spojitosti s právom na obhajobu treba vnímať aj právo obvineného na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich rovinách:

- a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,
- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojvoľný), nepriehľadný a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k dispozícii.

Výrok rozhodnutia sám o sebe nestačí na to, aby naplnil požiadavku spravodlivého procesu, pretože z pohľadu obvineného je potrebné, aby bolo zrejmé, akými úvahami sa súd riadil, ako sa vysporiadal s dôkazmi a ktorá argumentácia bola pre súd presvedčivejšia a tvorí základ jeho rozhodnutia. Preto musí byť daný výrok náležite odôvodnený. Sprostredkovaným výsledkom je následne možnosť obvineného skontrolovať, ako sa súd vysporiadal s jeho argumentáciou a dôkazmi, čím získa obraz o výkone spravodlivosti, v jej mene (Tatishvili v. Rusko). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia sa musí vysporiadať s relevantnými právnymi a skutkovými otázkami ako aj argumentami obvineného, ktoré sú podstatného právneho významu.

Dovolací súd pripomína, že napriek nespornému významu práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Van de Hurk v. Holandsko, resp. Ruiz Torija v. Španielsko). Podstatou práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze v. Gruzínsko) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené stranou konania (opätovne vid'. napr. Van de Hurk v. Holandsko). Na podklade takéhoto postupu súdu je následne možné kvalifikovaným spôsobom posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé.

Z podaného dovolania je zrejmé, že dovolateľ v súvislosti s odôvodneniami uznesenia odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvého stupňa namietal ich nedostatočnosť, nakoľko podľa jeho názoru sa konajúce súdy nedostatočne vysporiadali s jeho námietkou, prostredníctvom ktorej spochybňoval závery vyšetrovania, ako aj súdu prvého stupňa, že poškodené optické siete sú verejnými elektronickými komunikačnými sieťami podľa § 286 ods. 1 písm. a) Trestného zákona s poukazom na to, že nebola preukázaná existencia verejného rozhodnutia o umiestnení stavby. Po nahliadnutí do oboch napadnutých rozhodnutí súdov nižších stupňov, ktoré tvoria pre účely dovolacieho prieskumu jednotu, najvyšší súd k tejto námietke uvádza, že sa s názorom obvineného, podľa ktorého sa súdy nižších stupňov mali len nedostatočne vysporiadať s jeho podstatnou námietkou smerujúcou k spochybneniu kľúčových záverov, nestotožňuje.

Dovolací súd v tejto súvislosti dovolateľa v plnej miere odkazuje predovšetkým na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, na ktoré vo svojom uznesení poukázal aj krajský súd (porovnaj podrobnejšie str. 16 - 18 rozsudku súdu prvého stupňa).

Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku reagujúc na právne námietky obvineného podrobne rozobral objekt, objektívnu stránku, subjekt a subjektívnu stránku trestného činu poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia, pričom osobitne zdôraznil, čo sa považuje za všeobecne prospešné zariadenie, telekomunikačné zariadenie, ohrozenie prevádzky verejného telekomunikačného

zariadenia a poruchou všeobecne prospešného zariadenia. Rovnako súd prvého stupňa poukázal na oznámenie Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, ktorý k tejto veci uviedol, že D. F., s. r. o. sú evidované ako podnik poskytujúci verejné elektronické komunikačné siete a služby, pričom technické zariadenia a sieťové prvky poskytované D. F., s. r. o. sú telekomunikačnými zariadeniami. Podľa menovaného úradu súčasne pre určenie, či ide o verejnú elektronickú komunikačnú sieť, nie je rozhodujúce, či na vybudovanie takejto siete alebo zariadenia bolo vydané rozhodnutie, súhlas alebo iné povolenie. Zohľadňujúc všetky skutočnosti uvedené vyššie, súd prvého stupňa následne dospel k nasledovným právnym záverom:

„V zmysle citovaných ustanovení, ich výkladu a vyjadrení Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb Bratislava súd dospel k jednoznačnému rezultátu, že obžalovaný svojím úmyselným protiprávnym konaním, porušil záujem chránený zákonom, ktorým ustanovenie § 286 Trestného zákona chráni prevádzku všeobecne prospešných zariadení, za ktoré sa považuje technicky zložitejšie verejné zariadenie podľa svojej povahy slúžiace potrebám veľkého, prípadne neobmedzeného okruhu osôb, teda je ním aj o telekomunikačné zariadenie, pretože za takéto zariadenia sa podľa zákona č. 452/2021 Z.z. elektronických komunikáciách považujú zariadenia na vysielanie, prenos, smerovanie, príjem, prepojenie alebo spracovanie signálov šírených prostredníctvom vedení, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami, teda všeobecne prospešným zariadením bola aj optická káblová sieť, ktorú prevádzkovala v čase a v miestach spáchania skutkov spoločnosť D. F., s.r.o (uvedené konkrétne vyplynulo aj z vyjadrení Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb Bratislava). Objektívna stránka konania obžalovaného spočívala nielen v ohrození takéhoto zariadenia, ale aj v porušení jeho prevádzky, a to za požitia násilia, mechanickým poškodením optických káblov (znalecké posudky KEÚPZ, výpovede poškodených M., V., B., svedkov Č.V a D., ktorá bola vyradená na určitý čas (grafy dohľadového systému). Poškodenia optických káblov spôsobili to, že zariadenia D.N. F., s.r.o. nemohli dočasne vykonávať svoju funkciu, na ktoré boli určené, a to na používanie internetového pripojenia a sledovanie televízneho vysielania veľkým počtom osôb, a to konkrétne osobami vo X. G., v G., v časti mesta O., v Č., v D. a vo F., ale i v iných obciach, ktoré boli na tieto vetvy napojené (výpoveď poškodeného V.). Uvedené dokazujú zoznamy hovorov z 4. mája 2019 a z 4. júna 2019, výpovede poškodených svedkov, zoznam hovorov nespokojných zákazníkov na hotlinku D. F. v týchto dňoch. Preto zariadenia D. F., s.r.o. mali verejnú povahu a slúžili potrebám veľkého počtu osôb. Nebol preto správny právny názor obhaju vyslovený v záverečnej reči, že podnik môže v nevyhnutnom rozsahu, ak je to vo verejnom záujme, zriaďovať a prevádzkovať verejné siete a stavať vedenie a že D. F. neposkytovali ako podnik v zmysle § 66 odsek 6 zákona č. 351/2011 zariadenia a vedenia a služby vo verejnom záujme (Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb Bratislava tvrdí opak), teda nešlo o všeobecne prospešné zariadenie, pretože D. F. neposkytovali sieť na celom území Slovenskej republiky, neposkytovali verejnú telefónnu službu, univerzálnu službu a sieť poskytovaná D. F. nebola súčasťou novej generácie a nespĺňala ciele národnej stratégie schválenej vládou, preto jej zariadenia, neboli verejnými telekomunikačnými zariadeniami, a teda ani všeobecne prospešnými.“

Na rozsudok súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia nadviazal aj odvolací súd, ktorý v reakcii na námietky obvineného uplatnené v podanom odvolaní v stručnosti uviedol nasledovné (str. 8 uznesenia odvolacieho súdu):

„V časti námietky obžalovaného, že sieť spoločnosti D. F., s.r.o. nie je podľa zákona verejná telekomunikačná sieť, poukazuje odvolací súd, tak ako to vo svojom odôvodnení uviedol aj súd prvého stupňa, na oznámenie Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb Bratislava, že D. F., s.r.o. sú týmto úradom evidované ako podnik poskytujúci verejné elektronické komunikačné siete a služby a že technické zariadenia a sieťové prvky poskytované D. F., s.r.o. sú telekomunikačnými zariadeniami a pre určenie, či ide o verejnú elektronickú komunikačnú sieť nie je rozhodujúce, či vybudovanie takejto siete alebo zariadenia bolo vydané rozhodnutie, súhlas alebo iné povolenie.“

Z parafrázovaných a citovaných častí odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa a uznesenia krajského súdu, je podľa najvyššieho súdu zjavné, že konajúce súdy sa riadne zaoberali právnym posúdením poškodených optických sietí z hľadiska možnosti ich podradenia (subsumovania) pod pojem verejné telekomunikačné zariadenia v zmysle § 286 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s uznesením krajského súdu preto nepochybne spĺňa požiadavku zákonnosti,

presvedčivosti a preskúmateľnosti, keď jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na obvineným namietanú právne relevantnú otázku. Najvyšší súd taktiež podotýka, že samotnú skutočnosť, že sa oba konajúce súdy v rámci právneho posúdenia vecí v rozpore s právnym názorom dovolateľa stotožnili s právnou argumentáciou Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, nemožno považovať za porušenie práva obvineného na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Právo na spravodlivý proces totižto nezaručuje právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov alebo ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Dovolací súd súčasne zastáva názor, že nemožno považovať za dôvodnú námietku dovolateľa, podľa ktorej oba súdy len slepo prebrali právnu argumentáciu Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a nere realizovali vlastné právne posúdenie vecí, nakoľko z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že tento podrobne rozobral všetky právne aspekty naplnenia znakov skutkovej podstaty dotknutého trestného činu s poukazom na konkrétne ustanovenia relevantných právnych predpisov a legálne definície dôležitých pojmov, z ktorých následne aj s prihliadnutím na oznámenie Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb vyvodil vlastné právne závery.

Pokiaľ ide o správnosť samotných právnych úvah súdov, najvyšší súd uvádza, že túto pri tomto dovolacom dôvode neskúmal. Na podklade dovolacích námietok spadajúcich pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku totižto dovolací súd nie je oprávnený skúmať kvalitatívnu správnosť právnych úvah súdov nižších stupňov, keďže zákonný rozsah jeho dovolacieho prieskumu sa v tejto súvislosti obmedzuje len na posúdenie dostatočnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia z hľadiska prieskumu zachovania práva obvineného na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Napokon čo sa týka zjavnej nesprávnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, keď súd prvého stupňa pri stanovení legálnej definície telekomunikačného zariadenia vychádzal z ustanovenia § 2 ods. 33 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách, ktorý však v čase spáchania čiastkových útokov dotknutého pokračovacieho trestného činu nebol platným a účinným, túto je potrebné s prihliadnutím na skutočnosť, že použitá legálna definícia sa oproti legálnej definícii upravenej v § 4 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, platného a účinného v čase spáchania čiastkových útokov dotknutého trestného činu zásadne nezmenila, považovať len za drobný nedostatok, ktorý nijakým spôsobom nenarušuje záver dovolacieho súdu o zákonnosti, presvedčivosti a preskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku.

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd uvádza, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) na podklade námietok dovolateľa nemožno považovať za naplnený.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípade, ak skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom je zrejماً z obsahu spisu, pričom porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 a nasl. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V naznačenej súvislosti tomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Platí, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom, tzn. že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Povedané inými slovami, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený:

- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd vykonal nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd na hlavnom pojednávaní nevykonal, ale prihliadal na ne,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré síce boli získané zákonným spôsobom, ale nie sú procesne použiteľné na preukazovanie skutočností rozhodných pre rozhodnutie o vine obvineného.

Zaoberajúc sa dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku najvyšší súd poznamenáva, že po zohľadnení ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku (viď vyššie) dovolateľ predkladá len jedinú prípustnú námietku, a to konkrétne, že odvolací súd mal v rozpore s Trestným poriadkom založiť jeho uznanie za vinného na rozhodujúcom dôkaze - obrazových záznamoch v kombinácii s vyjadreniami poškodených V. a M. na hlavnom pojednávaní k týmto obrazovým záznamom (opoznali na nich vozidlo obvineného, ako aj obvineného samotného). Obvinený spochybňuje zákonnú možnosť prihliadnutia na informácie získané z vyjadrení poškodených, a to s poukazom na to, že podľa jeho názoru mohli byť takéto informácie súdom použité, iba ak by boli získané výsluchom poškodených podľa § 131 ods. 1 Trestného poriadku po zložení prísahy podľa § 131 ods. 3 Trestného poriadku.

Reagujúc na uplatnenú námietku dovolateľa najvyšší súd dáva do pozornosti nasledovné ustanovenia Trestného poriadku.

Podľa § 271 ods. 1 Trestného poriadku obžalovaného, poškodeného a zúčastnenej osoby sa treba po vykonaní každého dôkazu opýtať, či sa chcú k nemu vyjadriť, a vyjadrenie každého sa zapisuje do zápisnice.

Podľa § 278 ods. 2 Trestného poriadku ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 5 alebo 6, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

Podľa § 297 Trestného poriadku ak nejde o prípady konania o dohode o vine a treste alebo priznania spáchania skutku pri konaní o dohode o vine a treste, súd môže pri svojom rozhodovaní prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na verejnom zasadnutí, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na verejnom zasadnutí vykonané.

Podľa § 326 ods. 4 Trestného poriadku po otvorení verejného zasadnutia predseda senátu alebo ním určený člen senátu prednesie najskôr napadnutý rozsudok, uvedie, ktoré chyby rozsudku alebo konania sa vytýkajú, a oznámi podstatný obsah doterajšieho konania. Podľa § 326 ods. 5 Trestného poriadku odvolací súd môže konanie doplniť dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o odvolaní rozhodnúť.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení Trestného poriadku dovolací súd zdôrazňuje, že podkladom na rozhodnutie súdu prvého stupňa na hlavnom pojednávaní, resp. podkladom na rozhodnutie odvolacieho súdu na verejnom zasadnutí sú:

- a) skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí;
- b) dôkazy, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí.

Pre konania o odvolaní oprávnenej procesnej strany proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej ďalej platí, že podkladom na rozhodnutie odvolacieho súdu na verejnom zasadnutí podľa § 297 Trestného poriadku v zmysle skutočností, ktoré boli prebraté na verejnom zasadnutí, sú v dôsledku podania správy o stave veci podľa § 326 ods. 4 Trestného poriadku aj skutočnosti, ktoré boli predtým

prebraté na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa, resp. dôkazy, ktoré boli na vykonané na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa (k tomu porovnaj Čentéš, J., Kurilovská, L., Burda, E., a kol. Trestný poriadok II. Komentár., Bratislava : C. H. Beck, 2021, s. 556.)

Informácie získané z vyjadrení procesných strán menovaných v § 271 ods. 1 Trestného poriadku možno podľa najvyššieho súdu považovať za skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, resp. na verejnom zasadnutí, a preto tvoria rovnako ako dôkazy (vykonané na hlavnom pojednávaní, resp. na verejnom zasadnutí), zákonný podklad pre rozhodnutie súdu prvého stupňa na hlavnom pojednávaní podľa § 278 ods. 2 Trestného poriadku, ako aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu na verejnom zasadnutí podľa § 297 Trestného poriadku. Najvyšší súd sa stotožňuje s obvineným v tom smere, že vyjadrenia procesných strán vymenovaných v § 271 ods. 1 Trestného poriadku súčasne nemožno považovať za dôkazy v zmysle § 119 ods. 3 Trestného poriadku. Je tomu tak z dôvodu, že tieto nie sú získané priamo z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo osobitných zákonov, ale sú len komentármi alebo postrehmi obvineného, poškodeného alebo zúčastnenej osoby k vykonaným dôkazom získanými osobitným procesným postupom.

Súčasne možno dať za pravdu obvinenému v tom, že vyjadrenia obvineného, poškodeného a zúčastnenej osoby k vykonanému dokazovaniu podľa § 271 ods. 1 Trestného poriadku nemôžu nahradiť povinnosť súdu vykonať dokazovanie ohľadne rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie odsudzujúceho rozsudku. Pokiaľ však považuje konajúci súd vinu obvineného na základe vykonaného dokazovania za preukázanú, nič mu nebráni tak, ako sa stalo aj v predloženej trestnej veci, pre potvrdenie správnosti už predtým na základe vykonaného dokazovania ustálených skutkových zistení poukázať aj na ďalšie skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní (napríklad aj na vyjadrenia obvineného, poškodeného a zúčastnenej osoby k vykonanému dokazovaniu). Po nahliadnutí do rozhodnutia odvolacieho súdu je podľa najvyššieho súdu aj s poukazom na rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý tvorí s uznesením odvolacieho súdu jednotu, zjavné, že odvolací súd považoval na základe skutkových zistení vyabstrahovaných z riadne vykonaných dôkazov za preukázané, že obvinený spáchal skutok uvedený v obžalobe, pričom namietané vyjadrenia poškodených na hlavnom pojednávaní vo svojom uznesení uviedol už len pre potvrdenie správnosti výroku napadnutého rozhodnutia.

Zohľadňujúc vyššie uvedené najvyšší súd uvádza, že keďže informácie získané z vyjadrení poškodených na základe osobitného procesného postupu podľa § 271 ods. 1 Trestného poriadku nemožno považovať za dôkazy (ide o skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní), nemohla byť v dôsledku ich vzatia súdom do úvahy naplnená dikcia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. K naplneniu označeného dôvodu dovolania totižto môže dôjsť výlučne v prípade, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch (a nie skutočnostiach, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí), ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom (v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku). Z týchto dôvodov najvyššiemu súdu nezostáva iné len konštatovať, že dovolateľ v podanom dovolaní predloženou námietkou nespochybnil zákonnosť vykonaných dôkazov, o ktoré boli napadnuté rozhodnutia opreté, ale len správnosť úvahy odvolacieho súdu, ktorý pri uznaní obvineného za vinného podporne a nad rámec vykonaného dokazovania odkázal aj na skutočnosti vyplývajúce z vyjadrení poškodených získaných na základe osobitného procesného postupu podľa § 271 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že neuniklo jeho pozornosti, že poškodení vo svojich vyjadreniach k vykonaným kamerovým záznamom len nadviazali na svoje výsluchy realizované na hlavnom pojednávaní, pri ktorých uvádzali obdobné tvrdenia o opoznaní obvineného alebo jeho vozidla na neskôr vykonaných obrazových záznamoch (porovnaj č. l. 660, 675 - 676 vyšetrovacieho spisu a č. l. 922 - 923, 947 - 948 súdneho spisu).

S prihliadnutím na vyššie uvedené najvyšší súd sumarizuje, že na podklade námietok dovolateľa nemožno považovať dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku za naplnený.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie posúdenie trestnosti činu a tiež uloženie trestu v rozpore s § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod..

Zaoberajúc sa podaným dovolaním obvineného najvyšší súd poznamenáva, že dovolateľ s poukazom na naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v podstate namietal, že súdy nižších stupňov v jeho prípade nesprávne právne posúdili, že poškodené optické siete sú verejnými telekomunikačnými zariadeniami v zmysle § 286 ods. 1 písm. a) Trestného zákona s poukazom na to, že v konaní nebola preukázaná existencia rozhodnutia o umiestnení stavby podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení účinnom ku dňu spáchania jednotlivých čiastkových útokov (ďalej len „stavebný zákon“).

Najvyšší súd konštatuje, že právne závery súdov nižších stupňov, podľa ktorých je pre právne posúdenie poškodených optických sietí ako verejných telekomunikačných zariadení irelevantné, či pre tieto boli vydané rozhodnutia o umiestnení stavby v zmysle stavebného zákona, považuje za správne a plne sa s nimi stotožňuje. Pre potvrdenie správnosti tohto právneho záveru súdov nižších stupňov dáva najvyšší súd do pozornosti dovolateľa nasledovné právne úvahy.

Trestný zákon pojem všeobecne prospešné zariadenie síce výslovne nedefinuje, avšak z jednotlivých alternatívnych znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia možno vyvodiť, že Trestný zákon pod pojem všeobecne prospešné zariadenie podraduje verejné telekomunikačné zariadenia; verejnú poštovú sieť; prostriedok hromadnej prepravy; zvislú zákazovú alebo príkazovú dopravnú značku; ochranné zariadenia proti úniku znečisťujúcich látok; energetické zariadenia; verejný vodovod; verejnú kanalizáciu; verejné ochranné zariadenia proti požiaru, povodni alebo inej mimoriadnej udalosti; podmorský kábel alebo podmorské potrubie; obranné alebo ochranné zariadenia proti leteckým a iným podobným útokom alebo ich následkom a stavby a zariadenia slúžiace lesnému hospodárstvu [§ 286 ods. 1 písm. a) až g)]. Predmetný výpočet všeobecne prospešných zariadení je demonštratívnym výpočtom, o čom svedčí ustanovenie § 286 ods. 1 písm. h) Trestného zákona, ktoré pod pojem všeobecne prospešné zariadenia zaraďuje aj podobné všeobecne prospešné zariadenia.

S prihliadnutím na demonštratívny výpočet ozrejmujúci typy zariadení spadajúce pod súhrnný pojem všeobecne prospešné zariadenie možno potom v súlade so závermi právnej teórie konštatovať, že základným znakom všeobecne prospešného zariadenia je jeho verejná povaha odvodená od skutočnosti, že slúži väčšej množine osôb, t. j. veľkej alebo neobmedzenej skupine osôb (porovnaj Strémy, T., Remeta, R., Kurilovská, L. a kol. Trestný zákon. Praktický komentár. 1. vydanie. Praha : Wolters

Kluwer ČR, 2025. § 286. alebo Mašlanyová, D. a kol. Trestné právo hmotné. Všeobecná a osobitná časť. 3. vydanie. Plzeň : Aleš Čeněk, 2019. s. 400.)

Pokiaľ ide o pojem verejné telekomunikačné zariadenie uvedený v § 286 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, tento taktiež nemá svoju legálnu definíciu vymedzenú priamo v Trestnom zákone. Na rozdiel od pojmu všeobecne prospešné zariadenie však pojem telekomunikačné zariadenie v čase spáchania skutku definovalo ustanovenie súvisiaceho právneho predpisu (blanketová právna norma), a to konkrétne ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase spáchania jednotlivých čiastkových útokov podľa skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku. Podľa tohto ustanovenia sa telekomunikačným zariadením rozumelo technické zariadenie na vysielanie, prenos, smerovanie, príjem, prepojenie alebo spracovanie signálov šírených prostredníctvom vedení, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami. Z predmetnej definície pojmu telekomunikačné zariadenie, ako ani z iných ustanovení príslušných právnych predpisov, nevyplýva, že by právne posúdenie určitého zariadenia ako telekomunikačného zariadenia vyžadovalo rozhodnutie príslušného stavebného úradu o umiestnení stavby, prípadne stavebného alebo iného povolenia.

Najvyšší súd preto uvádza, že súdy nižších stupňov nepochybili, pokiaľ nepokladali pri právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia za potrebné vychádzať zo skutkového zistenia o existencii rozhodnutia stavebného úradu o umiestnení stavby. Na rozdiel od dovolateľa sa dovolací súd v nadväznosti na uvedené bez toho, aby skúmal samotnú správnosť ustálených skutkových zistení, domnieva, že súdy nižších stupňov mali ustálené všetky potrebné skutkové zistenia nevyhnutné pre podradenie skutku pod použitú právnu kvalifikáciu trestného činu. Je tomu tak z dôvodu, že na základe vykonaného dokazovania bolo v pôvodnom konaní skutkovo ustálené, že poškodené zariadenia slúžili na elektronický prenos dát prostredníctvom optických prostriedkov veľkému počtu osôb definovanému okruhom dotknutých obyvateľov viacerých obcí (porovnaj str. 17 rozsudku súdu prvého stupňa).

Dovolací súd súčasne dáva do pozornosti obvineného, že ak by aj bolo jeho tvrdenie o tom, že predmetné optické siete boli v rozpore so stavebným zákonom postavené bez rozhodnutia o umiestnení stavby, a teda boli nepovolenou stavbou v zmysle stavebného zákona, pre takýto prípad sú v administratívnoprávnych predpisoch upravené sankcie, na základe ktorých možno voči stavebníkovi takejto stavby vyvodzovať administratívnoprávnu zodpovednosť. Neprichádza v tejto súvislosti v žiadnom prípade do úvahy, aby bola zodpovednosť za porušenie administratívnoprávnych predpisov svojvoľne vyvodzovaná zo strany tretej osoby prostredníctvom znefunkčenia alebo zničenia takejto stavby. Najvyšší súd preto uzatvára, že pokiaľ by aj obvinený konal spôsobom uvedeným v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa voči nepovolenej stavbe, žiadnym spôsobom ho to trestnoprávnej zodpovednosti za takýto skutok nezbavuje.

Napokon čo sa týka námietky obvineného, že v dôsledku neexistencie rozhodnutia o umiestnení stavby, nemohla spoločnosť D. F., s. r. o. nadobudnúť vlastnícke právo k poškodeným optickým sieťami, najvyšší súd len v krátkosti uvádza, že rozhodnutie o umiestnení stavby nie je determinujúcim faktorom nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Vlastnícke právo k stavbe totižto v súlade s príslušnými ustanoveniami o nadobúdaní vlastníckeho práva (najmä podľa § 132 Občianskeho zákonníka) vzniká originárnym spôsobom nadobudnutia - momentom zhotovenia stavby (vytvorením novej veci), a to nezávisle od skutočnosti, či bolo vydané rozhodnutie o umiestnení stavby (územné rozhodnutie) alebo iných povolení podľa administratívnoprávnych predpisov.

S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd na podklade námietok dovolateľa nezistil ani naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Zohľadniac všetky skutočnosti uvedené v odôvodnení tohto uznesenia najvyšší súd sumarizuje, že žiadny z dôvodov dovolania uplatnených dovolateľom v podanom dovolaní (ani iných) nebol naplnený, a preto dovolanie obvineného F. Z. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.